

**AKADEMISKA
SJUKHUSET**

Hundra år transfusionsmedicin

Docenterna och seniorkonsulterna

Jan S och Olle Å

- still going strong!

Historik – ur Handbok för Blodcentraler

1916 första kända transfusionen i Sverige

1934 första blodgivarecentralen, St Erik

40-talet blodgivarcentraler på centrallasarett

1956 Medicinalstyrelsen: blodcentraler typ I-III

50-talet särskilda överläkartjänster

70-talet flera större och mindre blodcentraler

1979-84 **STU** – handbok, statistik, extern QC

90-talet – plasmaferes, GMP, ackreditering

AKADEMISKA
SJUKHUSET

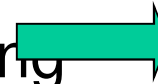
2000-talet

NPM – Lean -

Laboratoriemedicin

Begränsad regionalisering

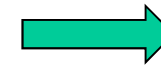
decentraliserad regionalisering

Hemovigilans - SFTM

Bloddirektiv och kommissionsdirektiv

nya SOSFS, LVFS och IVO

Ansvarig person

Substances of human origin (SOHO) - material från
människa - nya direktiv och föreskrifter

AKADEMISKA
SJUKHUSET

Historik ur Handbok för Blodcentraler

1967 Blodgruppsserologi och transfusionslära (ny)

1992 Transfusionsmedicin (omdöpt)

1983 Klinisk immunologi (ny)

2008 Klinisk immunologi och transfusionsmedicin (ny)

2017 SFTM + SKI = KITM = sant

**AKADEMISKA
SJUKHUSET**

Seniorkonsulter eller hur lång är en vanlig karriär?

Drygt 35 år som specialist i ordinarie tjänst?

Tre specialister = 100 års transfusionsmedicin

Längre karriär?

- Eget intresse, vilja och tillräckligt god hälsa
- Chefens intresse och vilja
- Tålamod med årlig förnyelse av mandatet

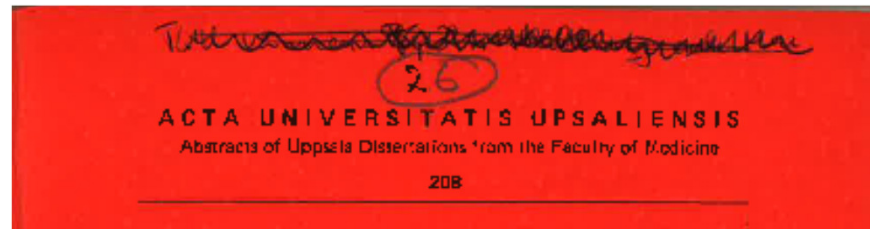
När började Olle Å och Jan S?

- Ur dimhöljda arkiv (= KoVIS): på 1960-talet

Två seniorkonsulter = 100 år transfusionsmedicin

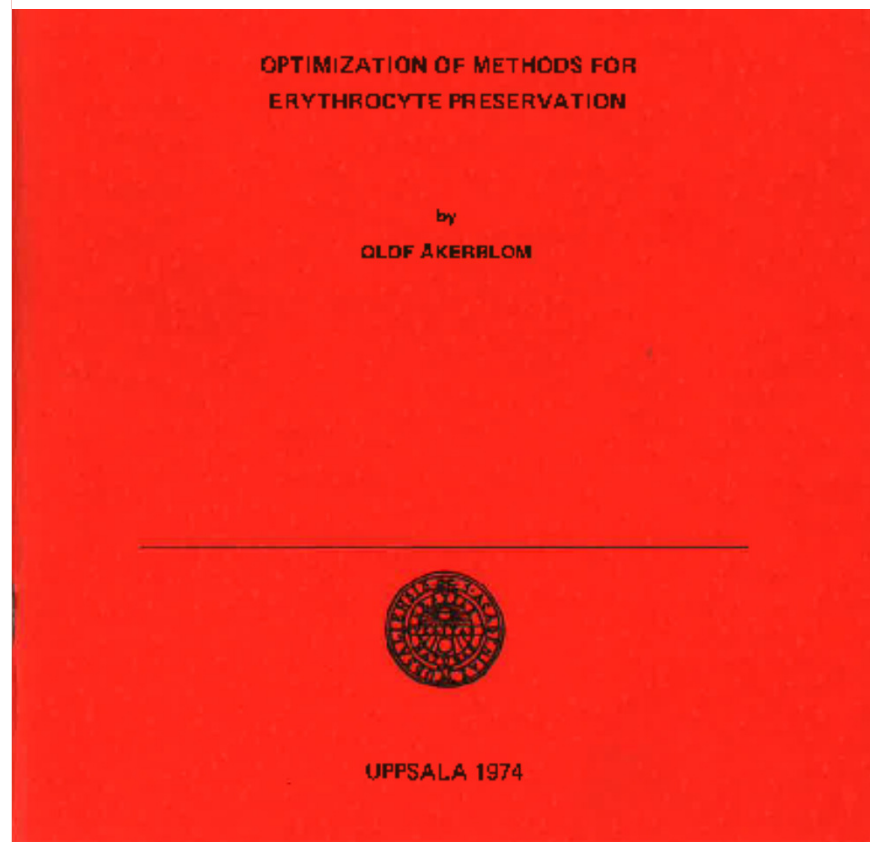
**AKADEMISKA
SJUKHUSET**

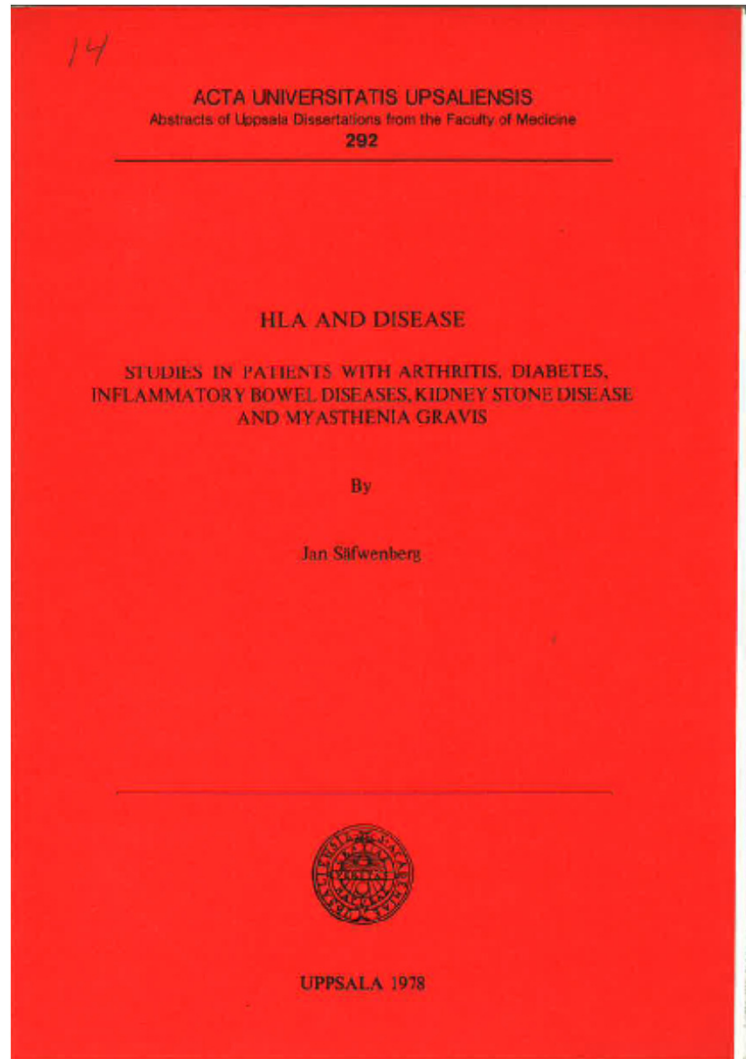
Första publikationen enligt PubMed

[Further studies on the effect of adenine in blood preservation.](#)

Akerblom O, de Verdier CH, Finnson M, Garby L, Högman CF, Johansson SG.
Transfusion. 1967 Jan-Feb;7(1):1-9.

**AKADEMISKA
SJUKHUSET**

Första publikationen i PubMed

[Inability of UV-irradiated lymphocytes to stimulate allogeneic cells in mixed lymphocyte culture.](#)

Lindahl-Kiessling K, Sjöfwenberg J.

Int Arch Allergy Appl Immunol. 1971;41(5):670-8.

**AKADEMISKA
SJUKHUSET**

Blodkomponenter – alla sorter – framställning, förvaring och funktion!

Enhetsplasma

Activation of blood coagulation,
fibrinolytic and kallikrein systems
during storage of plasma.

Blombäck M, Chmielewska J, Netré
C, **Akerblom O.**

Vox Sang. 1984;47(5):335-42

34 av 44 publikationer rör
komponenter och
komponentterapi

AKADEMISKA
SJUKHUSET

HLA och sjukdom, inkl. terapeutisk aferes – före BAS-test

BAS-test

[Computerized delivery control--a useful and safe complement to the type and screen compatibility testing.](#)

Säfwenbergs J, Högman CF,
Cassemar B.

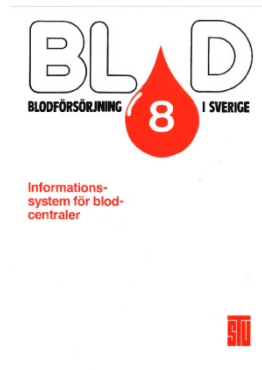
Vox Sang. 1997;72(3):162-8.

7 av 38 publikationer rör
olika aspekter av
blodgruppsserologi

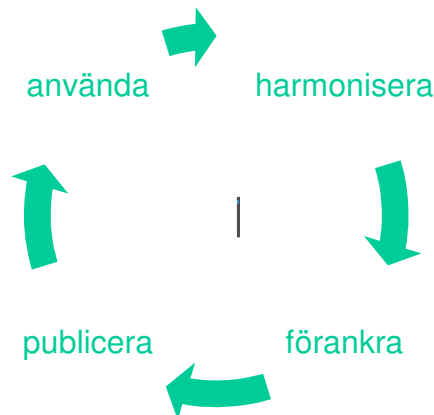
AKADEMISKA
SJUKHUSET

Ledande befattningar och uppdrag inom blodverksamheten – t ex ADB

WP-ADB -
ETAG-MEETAG

Screenshot of the ISBT128:db website interface. The page title is 'ISBT128:db'. The main content area is titled 'ISBT128:db' and contains a welcome message: 'Välkommen till databasen för ISBT128-koder i Sverige. I förteckningen Svenska koder listas alla internationella och nationella ISBT 128 koder som är, eller varit, i bruk i Sverige.' Below this, there are two sections: 'Internationella koder inläs med' and 'Nationella koder inläs med'. The 'Internationella koder' section lists: E för blodkomponenter, S för HSC-komponenter, X för övriga blodkomponenter (inkl. plasmaläkemedel, radioaktivt märkta blodkomponenter), T för vävnader, V för ögonvävnader, H för bröstmjölk, N för organ, R för könskällor, and W för fecal mikrobiota. The 'Nationella koder' section lists: D för blodkomponenter and C för HSC-komponenter. To the right of the text is an image of a blood component label with a barcode and the text 'ERYTROCYTER FRIST - TÄTTAT', '04 NOV 2003', and '23:30'.

AKADEMISKA
SJUKHUSET

Blodövervakning i Sverige – 2002

AL402633

http://www.kitm.se/sv/blodovervakning-i-sverige/ Blodövervakning i Sverige ...

Arkiv Redigera Visa Favoriter Verktyg Hjälp

Årliga rapporter

Sedan 2008 hanteras samtliga avvikelser i ett web-baserat system och databasen utgör original. Därför omfattar denna rapport huvudsakligen perioden **2014-2016**. Rapporten är avsedd att vara överskådlig och lättläst.

Hemovigilans i Sverige 2014-2016

Tidigare rapporter:

- Hemovigilans i Sverige 2013-2015
- Hemovigilans i Sverige 2012-2014
- Hemovigilans i Sverige 2011-2013
- Hemovigilans i Sverige 2010-2012
- Hemovigilans i Sverige 2009-2011
- Hemovigilans i Sverige 2008-2010
- Hemovigilans i Sverige 2004-2008
- Hemovigilans i Sverige 2004-2007
- Hemovigilans i Sverige 2004-2006
- Hemovigilans i Sverige 2004-2005

Arbetsgrupp

"Oftast har man tur...."

"i värsta fall får kunden det kunden beställer...."

Socialstyrelsen

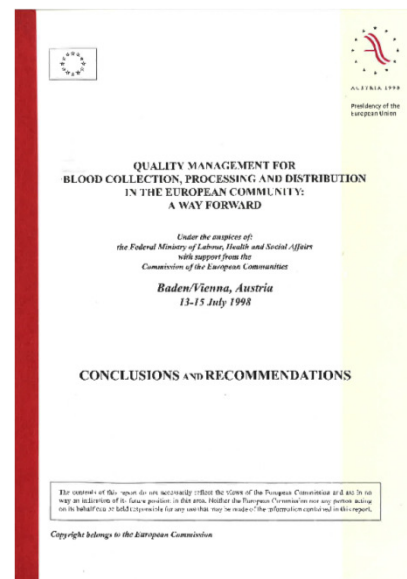
Inspektionen för vård och omsorg

LÄKEMEDELSVERKET
MEDICAL PRODUCTS AGENCY

125 %

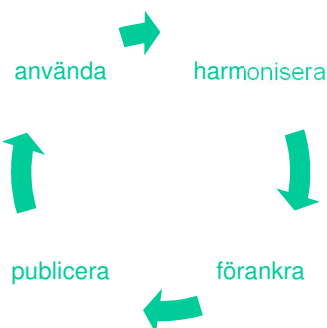
SV 05:29 2017-08-29

Utredningar och arbete i olika grupper

Good Practice Guidelines for blood establishments

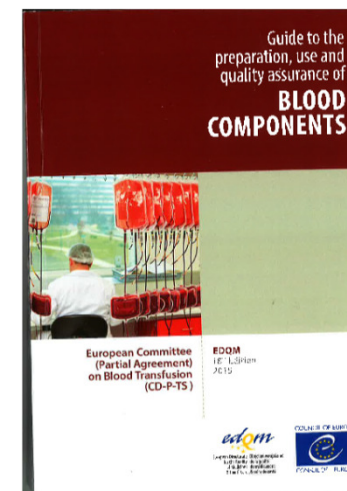
Good Practice Guidelines have been prepared through co-operation between the European Directorate for the Quality of Medicines & HealthCare of the Council of Europe (EDQM) and the Commission of the European Union (EU). The elaboration of the Good Practice Guidelines included substantial public consultations giving stakeholders an opportunity to comment on the draft version.

Project TS093

Plasma Supply Management

A subordinate working group has been appointed by the CD-P-TS to focus on issues with plasma supply management (PSM, project TS093). A core working group was set up with members nominated by the CD-P-TS upon proposal by national Delegations. Plasma supply management is a complex issue involving numerous stakeholders and consequently the CD-P-TS decided to involve all interested parties in the TS093 extended working group. A meeting of the TS093 extended working group has been held in September 2016 and the conclusions and recommendations thereof can be found [here](#).

**AKADEMISKA
SJUKHUSET**

> 20 år med medicinskt ansvar för blodverksamhet i 7 landsting – samtidigt – allt från universitets- till länsdelssjukhus

- Lyssna (bikt)
- Svara på frågor
- Införa medicinskt godkända rutiner
- Utbilda i allmän TM
- och GMP i synnerhet
- Egeninspektioner
- ... och en eller annan kopp kaffe

Man kan också få en eller annan utmärkelse...

**AKADEMISKA
SJUKHUSET**

Engagerade kursarrangörer och föreläsare

Kunskapsbanker

- Hur det verkligen är
- Varför det blev som det är
- Vad som är väsentligt att beakta vid förändring

”och eftersom vi började lite senare så slutar vi lite tidigare”

AKADEMISKA
SJUKHUSET

Alltid i fokus: givaren och patienten – säkerhet och kostnadseffektivitet

Alltså - ta väl hand om blodgivaren!

Blodgivaren är och förblir den effektivaste, pålitligaste och säkraste producenten av blod för framställning av blodkomponenter!

Patientens transfusionsbehov har alltid högsta prioritet

Vid blodgruppsserologiska problem finns det lösningar/stöd för att kunna lämna ut blod:

- instruktioner inkl. preliminär antikroppsutredning
- processansvarig/specialansvarig
- regionverksamheten
- akutlab eller utredningshandledare (UHL)
- jourhavande läkare

AKADEMISKA
SJUKHUSET

Glada gamänger från den tid då vi alla var yngre eller ännu inte fanns?

Allt är inte arbete!

- Glada vänners lag
- Opera
- Orkidéer

tar våra vänner
världen runt när det är
säsong — och det är alltid säsong
någonstans

AKADEMISKA
SJUKHUSET

Med oss in i framtiden

Utvärdera och påverka nya direktiv,
kommissionsdirektiv och föreskrifter

*Obs! Särskilj skrivning i lag, rekommendationer,
standarder och rutiner*

Uppdatering av hela Europarådsguiden – inkl.
modernisering av immunhematologi + BAS-test

Preliminär ak-utredning nu in i Handboken

Alltid kunskapsbanker!

... och eftersom de startade tidigt måste de sluta mycket sent...

AKADEMISKA
SJUKHUSET